

Ponuka diplomových prác na KSJ na AR 2021/2022

PhDr. Perla Bartalošová, PhD.

1. Sebaprezentácia seniorov (moSL, muSL, mpSK)

Práca bude obsahovať interdisciplinárne spracovanie konceptu sebaprezentácie. Cieľom práce je zber jazykových prejavov seniorov a kategorizácia, resp. interpretácia jazykových sebaprezenačných stratégií v týchto prejavoch. (Vítaná znalosť anglického jazyka)

2. Ne/zrozumiteľnosť úradného jazyka z pohľadu seniorov (moSL, muSL, mpSK)

Cieľom práce je zistiť prostredníctvom sociolingvistického výskumu, do akej miery sú jazykové komunikáty z úradného diskurzu ne/zrozumiteľné pre seniorov/ky. Študent/ka na záver navrhne alternatívy na podporu zrozumiteľnosti tohto jazyka pre staršiu generáciu.

3. Využitelnosť grafológie v rámci forenznej lingvistiky

Cieľom práce je opísať rozdiel medzi grafológiou a kriminalistickým skúmaním ručného písma a vysvetliť, aká je využitelnosť grafológie v rámci forenznej lingvistiky. Práca bude obsahovať príklady z vlastného výskumu.

Doc. Alena Bohunická, PhD.

1. Občianska rétorika v digitálnej ére

Rétorické prejavy, ktorými sa zúčastňuje občan na otázkach verejného života a špecifiká občianskej rétoriky v internetovom prostredí (zmena rétorickej situácie, rečníka, „poslucháča“... oproti tradičným formám, ako sú prejavy na demonštráciách, pochodoch a pod.).

2. Vernakulárna rétorika

Rétorické situácie, útvary, etnometódy v súkromí, v partnerských, rodičovských, susedských či pracovných vzťahoch mimo sféry verejnej moci.

3. Kategória zrozumiteľnosti v úradnej komunikácii (hovorenej aj písanej) z pohľadu sociálnej inklúzie/exklúzie

4. Metafory jazyka v diele vybraného autora alebo lingvistickej školy

Identifikácia a výklad metaforických konceptov v odborných (jazykovedných, filozofických či antropologických) prácach o jazyku s cieľom zistiť, aká predstava o jazyku riadi jeho poznávanie. Príklad: metafory jazykového relativizmu v prácach Sapira a Whorfa.

Mgr. Miloš Horváth, PhD.

1. Kultúrna interpretácia vybraných esejistických textov Michala Havrana z knihy *Besnota v kresťanskom štáte*

2. Kultúrny obraz vybraných editoriólov Štefana Hríba v týždenníku .týždeň v roku 2020/2021

- 1. Uvoľňovanie štýlovo-komunikačných noriem v súčasných umeleckých textoch**
- 2. Systémovolingvistický a pragmatickolingvistický prístup k spisovnej slovenčine – ich východiská a funkčné obmedzenia**
- 3. Inovatívny pohľad na žánre publicistického (mediálneho) štýlu**

Mgr. Maryna Kazharnovich, PhD.

1. Transparentnosť vedeckého jazyka cez prizmu jeho metaforickosti

Práca bude zameraná na identifikáciu a výklad metafory vo vybranom vedeckom diskurze (medicínskom, lingvistickom, ekonomickom atď.) s cieľom opísania jej poznávacích a explanačných možností ako prostriedku „sprístupnenia“ odborných informácií a spôsobu rozvíjania interpretačnej kompetencie používateľov jazyka.

2. Dialóg a dialogickosť v digitálnej komunikácii

Práca bude zameraná na identifikáciu komunikačných špecifik dialógu v digitálnom priestore. Cieľom práce je analýza jazykových a mimojazykových prostriedkov realizácie virtuálneho dialógu cez prizmu komunikačnej kultúry aktérov a výklad spôsobov prejavu a funkcií dialogickosti (intertextuality) v štruktúre virtuálneho textu.

3. Rečový konflikt a efektívna komunikácia

Práca bude zameraná na identifikáciu jazykových a mimojazykových príznakov konfliktnej rečovej situácii vo vybranom diskurze s cieľom určenia spôsobov predchádzania konfliktom v komunikácii. Súčasťou práce bude aj výklad komunikačných stratégií efektívnej komunikácie a spôsobov ich jazykovej realizácie.

Doc. Gabriela Múcsková, PhD.

pre bcl a mgr stupeň

1. Dynamika a variantnosť tradičných regionálnych dialektov v kontexte súčasnej jazykovej situácie

- východisko – heuristický výskum vo vybranom nárečovom prostredí (metódou nahrávania a dotazníka);

- analýza vybraných javov a porovnanie súčasného stavu so staršími výsledkami tradičnej dialektológie so zameraním na variantnosť, procesy archaizácie a neologizácie vo vývine nárečia;

- cieľ – zistenie aktuálneho stavu tradičnej regionálnej variety (resp. vybraných nárečových javov) na pozadí súčasnej jazykovej situácie vybraného regiónu; zachytenie prejavov dynamiky v stavbe a fungovaní tradičného nárečia a ich interpretácia z hľadiska synchronnej variantnosti v procese jazykového vývinu.

(lokalitu, resp. región, a zameranie na konkrétne štruktúrne nárečové javy si študent vyberá podľa vlastného záujmu a po dohode so školiteľkou).

2. Eudová dialektológia – opis a interpretácia podoby a fungovania dialektov v súčasnej verejnej komunikácii a postojov k nim

- východisko – výskum zámernej aktualizácie nárečovej variety v prostredí verejnej komunikácie (v informačných a propagačných materiáloch, na internetových regionálnych stránkach, v jazykovej krajine a pod.) a opisov regionálnych nárečí, ktorých autormi zväčša nie sú dialektológovia alebo jazykovedci;
- analýza stratégie filologicky neškolených autorov pri opise nárečia a pri jeho prezentácii;
- cieľ – identifikácia motivácie vedomého využívania regionálneho nárečia vo verejnej komunikácii, postojov k nárečiam a spontánneho vnímania príznakových nárečových javov. (lokalitu, resp. región a príslušnú oblasť verejnej komunikácie si študent vyberá podľa vlastného záujmu a po dohode so školiteľkou)

3. Variantnosť v jazyku ako dôsledok jazykového vývinu a mimojazykových faktorov

- východisko – identifikácia variantných jazykových jednotiek a výskum ich fungovania v súčasnej jazykovej komunikácii (alebo v historických varietách jazyka); porovnanie reálneho fungovania variantov a súčasných (alebo dobových) jazykovoregulačných snáh;
- analýza: vychádza z empirického výskumu reálneho fungovania variantných javov (excerpcia prameňov) a z porovnania zisteného stavu s reflexiou variantnosti v aktuálnych (alebo dobových) preskriptívnych dielach;
- cieľ – charakteristika príčin vzniku a pretrvávania variantných jednotiek v jazyku a ich funkčnosť, odhalenie súvislostí medzi vývinovými tendenciami v jazyku, jazykovým plánovaním a sociálnou, politickou a kultúrnou situáciou. (zameranie na konkrétne jazykové javy a súčasné alebo historické obdobie si študent vyberá podľa vlastného záujmu a po dohode so školiteľkou)

4. Jazyková situácia na vybranom území Slovenska, jej historické korene a súčasná podoba (so zameraním na jazykovo a nárečovo zmiešané areály)

- východisko – heuristický (terénny a archívny) výskum vo vybranom nárečovom prostredí zameraný na jazyky a ich nárečia (metódy: nahrávanie, anketa, dotazník);
- analýza sociálnej, komunikačnej a jazykovej zložky jazykovej situácie mikroregiónu a motivácií jej súčasnej dynamiky;
- cieľ – identifikácia kultúrnych a sociálnych faktorov dynamiky jazykovej situácie mikroregiónu a jej odraz v statuse, štruktúre a fungovaní jazykových variet. (lokalitu, resp. región si študent vyberá podľa vlastného záujmu a po dohode so školiteľkou)

5. Iná téma z oblasti dialektológie, vývinu a dynamiky slovenského jazyka alebo teórie spisovného jazyka podľa osobného záujmu študenta – na základe osobného dohovoru.

Mgr. Katarína Muziková, PhD.

1. Slovosled v hovorených prejavoch v súčasnej slovenčine

Práca bude zameraná na identifikovanie a analýzu slovosledných špecifik v pripravených i nepripravených hovorených prejavoch. Východiskom budú prejavy z rôznych komunikačných sfér.

2. Sekundárne predložky a ich fungovanie v praxi

Práca bude zameraná jednak na teoretické uchopenie sekundárnych predložiek na základe súčasnej jazykovednej literatúry, jednak na analýzu fungovania vybraných sekundárnych predložiek v rôznych textoch (napr. odborných, právnych...).

3. Reklama/film/komiks ako didaktická pomôcka vo výučbe slovenského jazyka

Práca bude zameraná na zhodnotenie možností využitia reklamy/filmu/komiksu ako didaktických pomôcok vo výučbe slovenského jazyka na ZŠ alebo SŠ a na vytvorenie návrhu konkrétnych aktivít, pri ktorých budú využité uvedené didaktické prostriedky, k vybraným témam zo ŠVP. Súčasťou práce bude empirický výskum zameraný na overenie adekvátnosti a efektívnosti navrhnutých aktivít v školskej praxi.

(téma je určená pre študentov učiteľstva)

4. Medzipredmetové vzťahy vo vyučovaní slovenského jazyka

Práca bude zameraná na zhodnotenie možností využitia medzipredmetových vzťahov vo výučbe slovenského jazyka na ZŠ alebo SŠ a na vytvorenie návrhu konkrétnych aktivít, pri ktorých budú využité medzipredmetové vzťahy, k vybraným témam zo štátneho vzdelávacieho programu. Súčasťou práce bude empirický výskum zameraný na overenie adekvátnosti a efektívnosti navrhnutých aktivít v školskej praxi.

(téma je určená pre študentov učiteľstva)

Prof. PhDr. Oľga Orgoňová, CSc.

1. Administratívny štýl digitálnej éry

Profilovanie aktualizovaného „komunikačného štýlu“, spojeného s uspokojovaním potrieb aktuálneho inštitucionálneho či inštitucionálno-občianskeho života v prepojení s využívaním informačno-komunikačných technológií (IKT) pri písomnej a ústnej komunikácii. Sústrediť sa na jeden vybraný aspekt digitalizovanej administratívnej písomnej komunikácie – napr. medzi študentmi a fakultou a na jeden vybraný aspekt multimediálnej komunikácie – napr. z rokovaní NR SR, miestnych úradov a pod. – porov.

<https://www.ruzinov.sk/sk/zastupitelstvo/zasadnutie/id:818>

2. Hovorový štýl dnes: multimediálny štýl súkromnej elektronickej komunikácie

Koškoliteľka Mgr. D. Lamačková

Profilovanie aktualizovaného „komunikačného štýlu“ účastníkov bežného neverejného života, spojeného s využívaním informačno-komunikačných technológií (IKT) v súkromí a vo voľnom čase (na vybraných platformách - sociálnych sieťach, youtubovom kanáli, mobilných aplikáciách..., čiže v multimediálnych obrazovo-zvukovo-textových komunikátoch).

Mgr. Kristína Piatková, PhD.

1. Využívanie IKT na slovenskom jazyku v podmienkach dištančného vzdelávania

Zámerom práce bude analýza používania užívateľských aplikácií ako formy inovácie vo výučbe. Súčasťou práce bude vytvorenie materiálu, resp. návrhu aplikácie. Vyžaduje sa znalosť v oblasti IT a schopnosť čítať odborné texty v angličtine. (Práca je určená študentom muSL, muSL/k, mpSK, moSL.)

2. Medicínsko-farmaceutické témy a mediálna gramotnosť

Zámerom práce bude vymedzenie mediálnej gramotnosti – schopnosti orientovať sa v medicínsko-farmaceutických informáciách, ktoré sú dostupné v médiách. (Analýza a interpretácia spôsobu podávania informácií v mediálnom priestore, jeho výhody i riziká – s ohľadom na individuálne schopnosti/znalosti jednotlivcov získavať informácie z médií – inklúzia a exklúzia.)

3. Zdravotná gramotnosť z lingvistickej perspektívy

Zámerom práce bude vymedzenie pojmu zdravotná gramotnosť – schopnosti jednotlivcov získavať, spracúvať a pochopiť základné zdravotné informácie a služby, potrebné na správne rozhodnutia týkajúce sa starostlivosti o zdravie. (Analýza a interpretácia obsahu a metód sprostredkovania zdravotných informácií v rámci rôznych projektov na SR.)

Študent by vymedzil, ako možno získavať informácie o zdraví a poskytovaní zdravotnej starostlivosti na SR, o porozumení a využívaní týchto informácií. „Nízka zdravotná gramotnosť“, predstavuje obmedzenú schopnosť chápať a komunikovať o zdravotných problémoch/formulovať otázky a pod. Profesionál komunikuje takým spôsobom, aby mu pacient rozumel. Je nutné používať jednoduchý jazyk a po vysvetlení si overiť, či mu pacient naozaj rozumie - to je teória, ale aká je prax? - ako vyzerá ten jednoduchý jazyk? Pomôckami môžu byť rôzne brožúry napísané v laickom jazyku, videá a animácie dostupné na internete a aplikácie pre smart telefóny - študent by analyzoval tento materiál (vrátane príbalových letákov k liekom).

Mgr. Zuzana Popovičová Sedláčková, PhD.

1. Výrazy *tu* a *tam* ako prostriedky vyjadrovania priestorovej deixy

Náplňou práce bude na jednej strane teoretické vymedzenie termínu priestorová deixy so zreteľom na pozičnú deixu reprezentovanú výrazmi *tu* a *tam*, na strane druhej bude relevantný vlastný výskum založený na sledovaní týchto deiktických výrazov a ich referenčných a komunikačných funkcií vo vybraných súkromných a/alebo verejných komunikátoch.

2. Výrazy *vľavo* a *vpravo* ako prostriedky vyjadrovania priestorovej deixy

Náplňou práce bude na jednej strane teoretické vymedzenie termínu priestorová deixy so zreteľom na dimenzionálnu deixu reprezentovanú výrazmi *vľavo* a *vpravo*, na strane druhej bude relevantný vlastný výskum založený na sledovaní týchto deiktických výrazov a ich referenčných a komunikačných funkcií vo vybraných súkromných a/alebo verejných komunikátoch.

Poznámka: Všetky uvedené témy sú vhodné pre študijné odbory boSL, buSL aj bpSK. Bakalársku tému o kongruencii je možné v prípade záujmu študenta/študentky špecifikovať aj so zreteľom na prekladateľský aspekt.